

УДК [330.322:332.1](477)
JEL R11; R19; G20

ІНВЕСТИЦІЇ В СИСТЕМІ ЧИННИКІВ СОЦІЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

Ольга Гринькевич¹, Василь Буняк², Світлана Квак³, Василь Гринькевич⁴

^{1,2,3}Львівський національний університет імені Івана Франка,
79008, м. Львів, просп. Свободи, 18,

¹e-mail: olha.hrynkevych@lnu.edu.ua; ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-8646-8119>

²e-mail: vasyl.bunyak@lnu.edu.ua; ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3870-5044>

³e-mail: svitlana.kvak@lnu.edu.ua; ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5104-0617>

⁴Львівський інститут ПрАТ «ВНЗ «МАУП»,
79059, м. Львів, вул. Мазени, 29,

⁴e-mail: wgrynkevych@gmail.com; ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6247-2850>

Анотація. Стаття присвячена регіональним особливостям проблеми інвестиційної діяльності в Україні як чинника соціально-економічної безпеки в умовах воєнного стану та у відбудовний період. Метою статті є визначити особливості інвестиційного потенціалу регіонів України на основі індикаторів інвестиційної діяльності у довоєнний період, а також потреб відновлення та розбудови соціально-економічної інфраструктури, яка зазнала руйнувань внаслідок російської військової агресії. У підготовці статті використано методи кабінетних досліджень, аналізу, синтезу і порівняння, статистичні методи аналізу динаміки, багатовимірною ранжування та інтегральних оцінок. Систематизовано джерела інформації для оцінки інвестиційної діяльності в Україні з урахуванням регіонального контексту та обмежень щодо поширення даних в умовах війни. Головними джерелами даних для аналізу інвестиційної діяльності в Україні є державні статистичні обстеження у формі звітності та анкетування підприємств, які проводять Державна служба статистики України та Національний банк України. Додатковими виробниками даних про інвестиційний клімат в Україні є аналітичні центри, професійні об'єднання, інші інституції, серед яких Українська асоціація бізнесу. Проведено аналіз інвестиційної активності в регіонах України у довоєнний період на основі індикаторів капітальних і прямих інвестицій. Сформульовано висновки щодо особливостей регіонального розподілу показників інвестиційного потенціалу з урахуванням руйнувань соціально-економічної інфраструктури внаслідок російської військової агресії. Критично важливими для соціально-економічної безпеки України є збереження інвестиційного потенціалу регіонів, які формують промисловий потенціал країни і можуть забезпечити не лише відновлення, але й модернізацію реального сектору економіки країни. Для розробки регіональних програм відновлення України та залучення інвестицій для їхньої реалізації важливе значення має створення агрегованої бази даних про масштаби руйнувань та інших матеріальних збитків у кожному регіоні України внаслідок російської військової агресії.

Ключові слова: *інвестиції, інвестиційна діяльність, соціально-економічна безпека, регіони України, відновлення економіки, індикатори інвестиційної діяльності.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Цільове призначення інвестицій забезпечувати довготривалий ефект обумовлює їх стратегічну роль у системі чинників соціально-економічної безпеки на локальному, регіональному та національному рівнях. Не випадково серед головних принципів Плану відновлення України від наслідків російської військової агресії, запропонованих Урядом на Міжнародній конференції в Лугано (Ukraine Recovery Conference, Швейцарія), є «стимулювання приватних інвестицій, відбудова кращого, ніж було, у національному та регіональному масштабах». Візія зазначеного Плану – «Сильна європейська країна – магніт для іноземних інвестицій» [1] вказує на пріоритетне значення інвестиційної активності у реалізації програм і проєктів, спрямованих на відновлення і модернізацію України.

Одним із інструментів інвестиційної підтримки відновлення економіки України є Ukraine Facility – спеціальний фонд, створений з ініціативи Європейської комісії у 2023. Мета фонду – фінансове забезпечення потреб України у відновленні, розбудові та модернізації впродовж коротко- і середньострокового періодів (2024–2027 рр.). Окремою складовою у структурі фонду Ukraine Facility є інвестиційна компонента, призначена для залучення та мобілізації державних і приватних інвестицій задля відновлення та реконструкції України на підтримку реалізації Плану.

Запуск програм фінансування за рахунок коштів Ukraine Facility стане можливим лише після розробки Україною спільно з ЄС відповідного плану – документу з визначеними пріоритетами щодо реформ та інвестицій у збереження і розвиток людського капіталу, окремих секторів економіки, політик реформування публічного управління, боротьби з корупцією, раціонального управління фінансами, сприятливого бізнес-середовища на шляху до цифрової, зеленої та інклюзивної економіки, що поступово узгоджується зі стандартами ЄС [2]. Таким чином інститути ЄС, інші європейські та міжнародні організації у конкретних документах і діях підтверджують готовність сприяти відновленню економіки України, орієнтуючись на чіткі інвестиційні пріоритети України.

У визначенні пріоритетів відновлення економіки України для освоєння ресурсів фонду Ukraine Facility, а також інших джерел підтримки відповідних процесів важливе значення має аналітична оцінка не лише макроекономічної ситуації в Україні, актуальних завдань її стабілізації, але й регіональних особливостей розвитку залежно від наближення до зони активних бойових дій, потреб у соціально-економічній безпеці, фінансовому забезпеченні відновлення та розбудови економіки регіонів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Ретроспективний аналіз публікацій, присвячених проблемі інвестиційної діяльності в умовах війни та перспектив повоєнного відновлення, дає підстави дійти висновку, що серед актуальних питань є такі:

1. Значне зниження економічного потенціалу вітчизняних підприємств, насамперед, через пошкодження та руйнування виробничої інфраструктури. За даними Київської

школи економіки на кінець 2022 р. прями втрати підприємств оцінені в 13 млрд дол. США [3; 4]. Зниження виробничого та споживчого попиту обумовлює проблему погіршення інвестиційного клімату, проте більшість топ-менеджерів великих компаній в анкетуванні, проведеному Українською асоціацією бізнесу, зазначили, що планують продовжити працювати на українському ринку у 2023 р. [5].

2. Зростання потреби України у відбудові та модернізації соціальної та виробничої інфраструктури регіонів за рахунок як вітчизняних приватних і державних інвестицій, так і зовнішніх інституцій. За даними спеціальної оцінки Уряду спільно з європейськими та міжнародними інститутами (Європейська Комісія, Світовий банк, ООН) «потреби України на відновлення і відбудову зросли до 411 млрд дол. США» [6].

3. Зростання ризиків фінансових інвестицій в економіку в умовах воєнного стану, а відтак – ролі державної підтримки стимулювання інвестиційної діяльності та мінімізації ризиків.

Дослідники Національного інституту стратегічних досліджень, аналізуючи види державної підтримки інвестиційної діяльності в Україні, звертають увагу на її позитивні наслідки та окремі проблеми реалізації. Серед пріоритетних видів державної підтримки автори аналітичної записки відзначають такі [6]:

- державна програма «Доступні кредити 5–7–9 %», за якою кредити можуть видавати під інвестиції або на поповнення оборотних коштів фірми з частковою компенсацією кредитного навантаження. Експерти НІСД звертають увагу на необхідність посилення інвестиційної спрямованості програми;
- веб-платформа «Advantage Ukraine», яка створена для залучення у вітчизняну економіку іноземних інвестицій, містить інформацію про інвестиційні проекти (станом на березень 2023 р. на платформі розміщено інформацію про понад 500 проектів та можливостей у десяти галузях економіки. [7], а також передбачає можливості консультування, серед яких найпоширенішими є запити щодо страхування ризиків та інвестиційних стимулів в умовах війни;
- державна підтримка інвестиційних проектів для залучення в економіку стратегічних інвесторів, а також підтримка розвитку індустріальних парків, запровадження моделі екоіндустріальних парків через відповідні економічні та організаційно-правові стимули (зокрема, законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо особливостей регулювання земельних відносин для забезпечення швидкої реалізації інвестиційних проектів, спрямованих на відновлення економіки України під час дії воєнного стану та у відбудовний період»);
- підтримка страхування інвестицій вітчизняних експортоорієнтованих компаній, а також інших проектів від воєнних ризиків через механізм залучення до страхування Експортно-кредитного агентства (ЕКА), європейських банків, великих міжнародних перестраховиків;
- розширення організаційних форм співпраці з міжнародними організаціями, банками та іншими інституціями (Організація економічного співробітництва та розвитку, Європейський інвестиційний банк, Європейський банк

реконструкції та розвитку, МБФ, Світовий банк та ін.). Прикладом є створення Міжвідомчої координаційної платформи донорів для України.

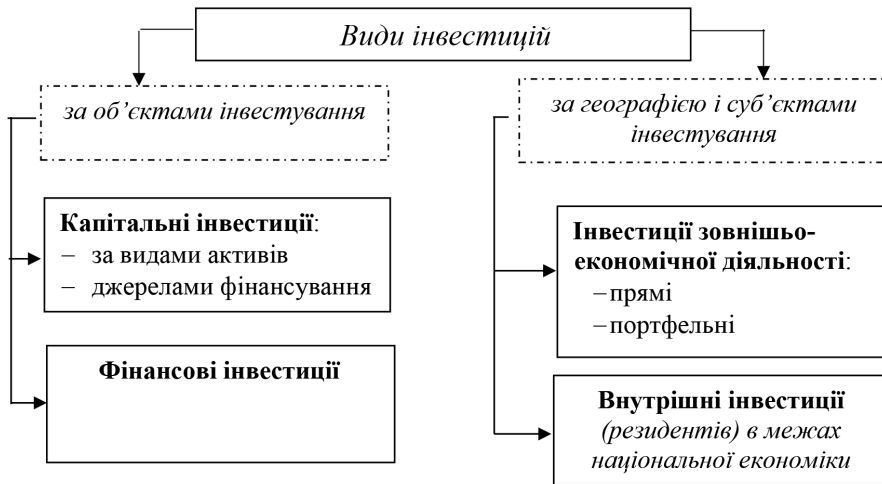
Крім прямої державної підтримки, зокрема, відтермінування сплати податків і митних платежів, експерти Європейської бізнес-асоціації у презентації результатів опитування 100 топ-менеджерів великих українських і міжнародних компаній називають також такі чинники покращення інвестиційного клімату [5]: статус України як кандидата в ЄС, транспортний безвіз з країнами ЄС, скасування мит і квот на експорт з України, включення її енергосистеми до об'єднаної енергосистеми Європи.

Незважаючи на низку наукових публікацій (Гужва І. [8], Небрат В, Корніяка О. [9], Кічурчак М.В. [10], Лобунець Т., Гончар Г. [11], Мельник Т. [12] та аналітичних звітів з проблем інвестиційної діяльності, інших форм ділової активності в умовах війни [3; 5; 6], значно менше уваги присвячено регіональному контексту цих проблем, обґрунтуванню пріоритетів інвестиційної підтримки соціально-економічної безпеки регіонів України з урахуванням особливостей їх розвитку під час дії воєнного стану.

Постановка завдання (формулювання цілей статті. Метою статті є визначити особливості інвестиційного потенціалу регіонів України на основі індикаторів інвестиційної діяльності у довоєнний період, а також потреб відновлення та розбудови соціально-економічної інфраструктури, яка зазнала руйнувань внаслідок російської військової агресії. Відповідно до поставленої мети визначені такі завдання: 1) охарактеризувати джерела інформації для аналізу інвестиційної діяльності в Україні з урахуванням регіонального контексту; 2) здійснити аналітичну оцінку інвестиційної активності в регіонах України у довоєнний період, а також руйнувань соціальної інфраструктури, яка потребує відновлення; 3) сформулювати висновки щодо особливостей регіонального розподілу показників інвестиційного потенціалу з урахуванням руйнувань соціально-економічної інфраструктури внаслідок російської військової агресії.

Виклад основного матеріалу. У Законі України «Про інвестиційну діяльність» поняття «інвестиції» визначене як «сукупність усіх видів майнових та інтелектуальних цінностей, які вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті якої створюється прибуток (доход) та/або досягається соціальний та екологічний ефект» [13]. Відповідно до законодавства, що визначає умови інвестиційної діяльності як «сукупності практичних дій громадян, юридичних осіб і держави щодо реалізації інвестицій» [13], а також особливостей обліку та звітності підприємств з питань інвестицій на рис. 1 відображено підходи до класифікації інвестицій у державних статистичних спостереженнях.

Джерелами інформації для оцінювання та аналізу інвестиційної діяльності підприємств в Україні є державні статистичні спостереження Державної служби статистики України, статистичні та адміністративні дані Національного банку України, Міністерства фінансів та Міністерства економіки. Інституційна інформація для аналізу інвестиційної активності та інвестиційного потенціалу регіонів України систематизована у таблиці 1.

Рис. 1. Підходи до класифікації інвестицій у державних статистичних спостереженнях в Україні
 Джерело: складено авторами за [13–16]

Таблиця 1

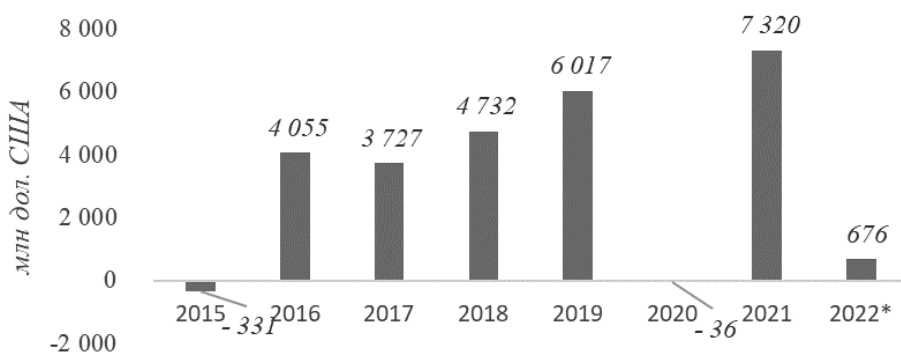
Інституційна інформація про індикатори інвестиційної активності в Україні

Назва обстеження/ групи індикаторів	Інституція, відповідальна за обстеження/оцінку індикаторів	Інструментарій
Капітальні інвестиції	Державна служба статистики України	<i>Статистична звітність підприємств:</i> ф. 2-ОЗ ІНВ (річна) «Звіт про наявність і рух необоротних активів, амортизацію та капітальні інвестиції»; ф. № 2-інвестиції (квартальна) «Звіт про капітальні інвестиції»
Інвестиції зовнішньо-економічної діяльності	Державна служба статистики України	<i>Статистична звітність:</i> ф. № 10-зез (квартальна) «Звіт підприємства з іноземними інвестиціями»; ф. № 13-зез (квартальна) «Звіт підприємства про інвестиції за кордон»
Стан ділової активності підприємств / інвестиційні очікування	Державна служба статистики України	Анкетування підприємств промисловості і сфери послуг в частині інвестиційних очікувань, цільового призначення інвестицій та факторів, які впливають на інвестиційну активність
Прямі інвестиції	Національний банк України	<i>Фінансова та статистична звітність підприємств / банків за розділом «Статистика зовнішнього сектору»</i>
Індекс інвестиційної привабливості України	Європейська бізнес-асоціація	Опитування директорів найбільших міжнародних та українських компаній

Джерело: складено авторами за [5; 14–16].

Наведений у таблиці 1 перелік виробників статистичних і адміністративних даних про інвестиції, а також відповідного інструментарію дає змогу провести комплексну оцінку індикаторів інвестиційної діяльності, чинників, які позитивно і негативно впливають на інвестиційний клімат в Україні та її регіонах. Водночас зауважимо, що статистичну інформацію про інвестиції за регіонами, починаючи з даних за 2022 рік, буде оприлюднено після завершення терміну для подання статистичної та фінансової звітності, встановленого Законом України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни».

У період дії воєнного стану у відкритому доступі Національний банк України поширює інформацію про прямі інвестиції на національному рівні, визначені, зокрема, за принципом спрямованості (потоки/запаси) і принципом активів/пасивів (потоки/запаси), звертаючи увагу на те, що уточнені дані за 2022 р. будуть наведені після отримання річної фінансової звітності підприємств (рис. 2).

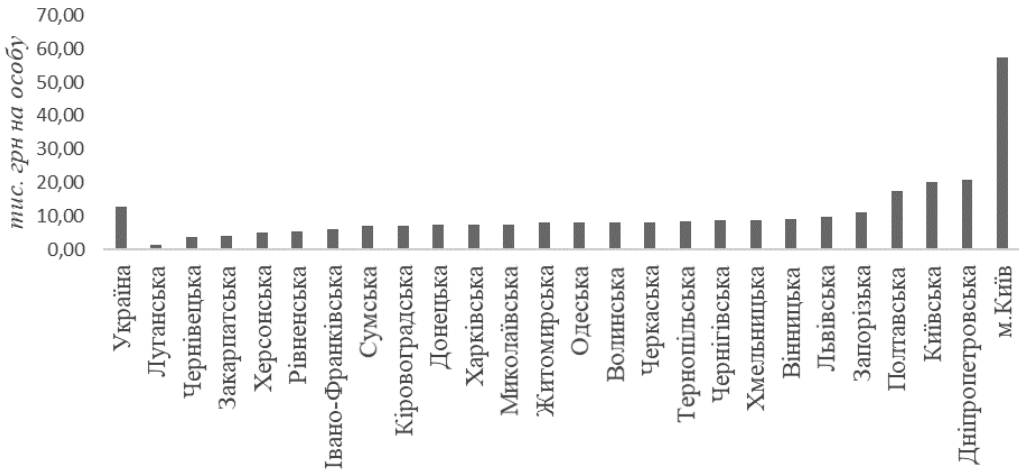
Рис. 2. Прямі інвестиції в Україну за принципом спрямованості (потоки)

Джерело: побудовано за [15]

У довоєнний період до п'ятірки регіонів-лідерів за індикатором капітальних інвестицій на одну особу були м. Київ і Київська область, Дніпропетровська, Полтавська, Запорізька та Львівська області (рис. 3).

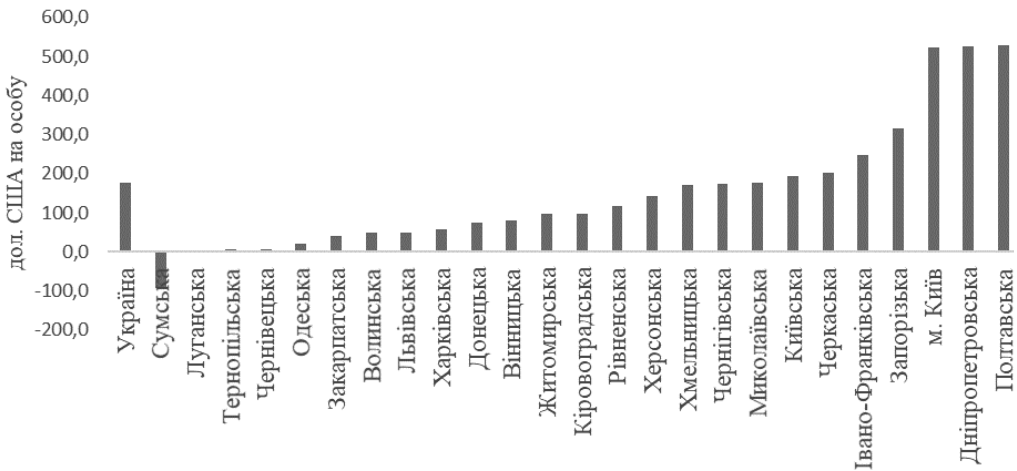
Найпривабливішими для іноземних інвесторів у довоєнний період 2021 р. були Полтавська, Дніпропетровська, Запорізька, Івано-Франківська області та м. Київ (рис. 4).

Важливо зазначити що за індикатором прямих іноземних інвестицій на одного мешканця спостерігався значно нерівномірніший регіональний розподіл. Загалом варіацію показників інвестиційної активності за регіонами України у довоєнний період визначали такі чинники як природно-ресурсний потенціал; галузева структура регіональної економіки; мережа транспортного сполучення та логістики; людські ресурси; географічне положення і транскордонне співробітництво; активність місцевих органів влади у залученні інвестиційних ресурсів.

Рис. 3. Капітальні інвестиції у регіонах України у розрахунку на одну особу довоєнний період (2021 р.)

Джерело: розраховано і побудовано за [14]

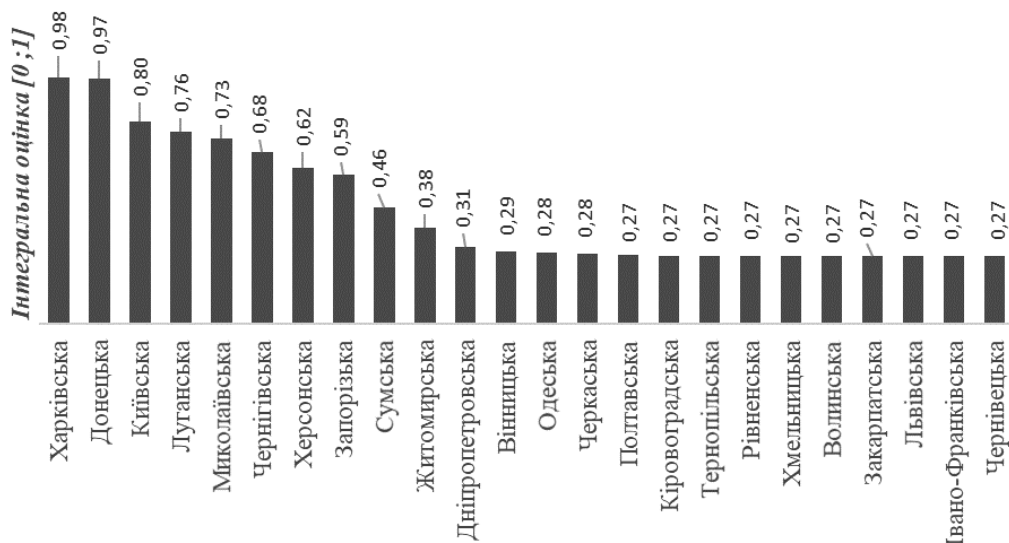

Рис. 4. Прямі іноземні інвестиції у регіонах України у розрахунку на одну особу довоєнний період (2021 р.)

Джерело: розраховано і побудовано за [14; 15]

Внаслідок російської військової агресії та дії умов воєнного стану інвестиційна активність підприємств у регіонах України стала значною мірою залежна від близькості регіону до зони активних бойових дій. Водночас величезні руйнування соціальної

інфраструктури, потреба відновлення і модернізації соціально-економічної сфери неможливі без вітчизняних та іноземних інвестицій. На рис. 5 наведено інтегральну оцінку руйнувань об'єктів соціальної та транспортної інфраструктури в регіонах України (школи, лікарні, дороги, житло), складену за даними мапи руйнувань, представленої на веб-порталі Плану відновлення України у 2022 р. [1].

Рис. 5. Інтегральна оцінка руйнувань об'єктів соціальної та транспортної інфраструктури в регіонах України станом на липень 2022 р.

Джерело: розраховано і побудовано за [1]

Серед областей, які найбільше постраждали і страждають від військових дій, Харківська, Донецька, Київська, Луганська, Миколаївська, Чернігівська, Херсонська, Запорізька, Сумська, Житомирська, Дніпропетровська. Саме ці регіони потребують найбільшої державної підтримки, активності місцевих органів влади, бізнесу, громад у залученні інвестицій для відбудови та модернізації цивільної, транспортної, промислової інфраструктури.

У розробці програм відновлення та розбудови регіональної інфраструктури в Україні, залученні інвестицій на їх реалізацію ще до завершення війни важливе значення має налагодження чіткої системи збору та аналізу даних про завдані збитки через руйнування об'єктів соціальної, транспортної, енергетичної, промислової інфраструктури, інших об'єктів стратегічного значення. Така база даних мала б стати інформаційною основою не лише для підготовки Плану відновлення України та запровадження його реалізації за рахунок державних і приватних інвестицій, коштів міжнародних і європейських фондів, зокрема, Ukraine Facility, але й розробки регіональних програм і проєктів, спрямованих на залучення інвестицій у відновлення та розвиток з урахуванням особливостей і потреб територіальних громад.

Прикладом запровадження системи збору та аналізу даних про матеріальні втрати, завдані громадянам і державі внаслідок російської військової агресії, є проєкт «Росія заплатить» [3–4]. Проєкт реалізується аналітичним центром Київської школи економіки з лютого 2022 року спільно з Офісом Президента України, Міністерством економіки, Міністерством з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій, Міністерством інфраструктури України. Супутникові дані, зібрані через з оцифрування високоточних знімків з дронів про масштаби руйнувань у населених пунктах, можуть стати основою для точнішої оцінки потреб у відновленні регіональної інфраструктури. У теперішній час зазначені дані формуються лише щодо семи регіонів (Житомирської, Київської, Миколаївської, Харківської, Херсонської, Сумської, Чернігівської областей) України.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Воєнний стан кардинально змінив пріоритети у чинниках соціально-економічної безпеки, але інвестиції залишаються у системі таких чинників, забезпечуючи економічну основу для відновлення і модернізації регіонів України. У довоєнний період спостерігалася помітна диференціація у регіональному розподілі показників інвестиційної активності, що значною мірою зумовлено особливостями галузевої структури регіональної економіки, її природно-ресурсним потенціалом, рівнем підтримки державних і місцевих органів влади. Регіонами-лідерами за рівнем інвестиційного потенціалу були м. Київ і Київська область, Дніпропетровська, Полтавська, Запорізька, Івано-Франківська та Львівська області.

В умовах війни інвестиційна активність у регіонах України продовжує забезпечувати їхню довгострокову соціально-економічну безпеку, але суттєво зменшилася внаслідок зростання фінансових та інших ризиків. Офіційна статистика та результати опитувань підприємств показують, що бізнес поступово адаптується до діяльності в умовах війни, але в довгостроковій перспективі зберігається невизначеність, фізична безпека бізнесу залишається пріоритетною.

В Україні на державному та регіональному рівнях діє низка програм економічного стимулювання інвестиційної діяльності, активною є підтримка міжнародних організацій, Євросоюзу, зокрема через створення фонду Ukraine Facility з інвестиційною компонентою для реалізації Плану відновлення та розбудови України. Для розробки такого плану важливе значення має створення агрегованої бази даних про масштаби руйнувань та інших матеріальних збитків у кожному регіоні України. Така інформація може стати доказовою базою у розробці регіональних програм відновлення України та залучення інвестицій для їхньої реалізації.

Список використаних джерел

1. План відновлення України. URL: <https://recovery.gov.ua>.
2. European Commission. Ukraine: Commission proposes to set up a dedicated Facility to support Ukraine's recovery, reconstruction and modernisation. URL: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_23_3355.
3. Київська школа економіки. Росія заплатить: проєкт зі збору, оцінки й аналізу інформації про матеріальні втрати України від війни з Росією. URL: <https://kse.ua/ua/russia-will-pay>.

4. Росія заплатить. Веб-портал проекту. URL: <https://damaged.in.ua>.
5. Європейська бізнес-асоціація. Індекс інвестиційної привабливості України. URL: https://eba.com.ua/wp-content/uploads/2022/12/EBA-InvestIndex_2H-2022_UA.pdf.
6. Національний інститут стратегічних досліджень. Підтримка інвестицій у промисловість України в умовах війни та повоєнного відновлення: аналітична записка. 2023. URL: <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/pidtrymka-investytsiy-u-promyslovisht-ukrayiny-v-umovakh-viyny-ta>.
7. Міністерство економіки України. Інвестиції в Україну та відновлення економіки. Офіційний сайт. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=62bfd716-8665-4a4c-9e2d-6325ba53b3c8&title=InvestitsiiVUkrainuTaVidnovle nniaEkonomiki>.
8. Гужва І. Як забезпечити інвестиції під час війни. Економічна правда. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2023/02/23/697382>.
9. Небрат В., Корніяк О. Особливості механізмів капіталоутворення та інвестування в Україні як чинник фінансових ризиків в умовах війни та післявоєнного періоду. *Grail of Science*, (16), 31–34. <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.17.06.2022.001>.
10. Лобунець Т., Гончар Г. Особливості інвестування бізнесу в умовах війни. *Наукові перспективи*. 2022. 8(26). DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-8\(26\)-155-164](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-8(26)-155-164).
11. Кічурчак М.В. Економічні детермінанти і наслідки війни в Україні: аналіз на основі неповних даних. Вісник Львівського університету. Серія економічна. 2022. Вип. 62. С. DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/ves.2022.62.0.6202>.
12. Мельник Т. Державна підтримка та стимулювання розвитку бізнесу в Україні під час дії воєнного стану. *Економіка, управління та адміністрування*. 2022. No 2 (100). С. 3–11.
13. Про інвестиційну діяльність. Закон України. Поточна редакція від 10.10.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>.
14. Державна служба статистики України. Офіційний веб-портал. URL: www.ukrstat.gov.ua.
15. Національний банк України. Офіційний веб-портал URL: <https://bank.gov.ua>.
16. Матковський С. О., Гринькевич О. С., Сорочак О. З., Гальків Л. І., Прокопович-Павлюк І. В. Статистика підприємств : навчальний посібник. Київ: Алерта, 2013. 560 с.

Reference

1. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2023). Plan vidnovlennja Ukrainy. [Recovery Plan for Ukraine.] URL: <https://recovery.gov.ua>. [in Ukrainian].
2. European Commission. (2023). Ukraine: Commission proposes to set up a dedicated Facility to support Ukraine’s recovery, reconstruction and modernisation. URL: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_23_3355.
3. Kyiv School of Economics. (2023). Rossia zaplatyt: project zi zboru, analysu informacii pro materialni vtraty Ukrainy vid vijny z Rossijeju. [Russia will pay: the project of collecting, evaluating, analyzing, and documenting information on direct losses to civilian infrastructure in connection with Russian aggression]. URL: [https://kse.ua/ua/russia-will-pay/.](https://kse.ua/ua/russia-will-pay/)
4. Russia will pay. Project website. URL: <https://damaged.in.ua>.
5. European Business Association. (2022). Index investytsijnoji pryvablyvosti Ukrainy. [Investment Index] URL: https://eba.com.ua/wp-content/uploads/2022/12/EBA-InvestIndex_2H-2022_UA.pdf. [in Ukrainian].
6. National Institute for Strategic Studies. (2023). Pidtrymka investytsiy v promyslovisht Ukrainy v umovah vijny ta povojennoho vidnovlennya: analitychna zapyska. [Support for investment in Ukraine’s industry during wartime and post-war recovery: analytical note.]

- URL: <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/pidtrymka-investytsiy-u-promyslovisht-ukrayiny-v-umovakh-vijny-ta>. [in Ukrainian].
7. Ministry of Economy of Ukraine. (2023). Investycii v Ukrainu. [Investments in Ukraine and economic recovery]. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=62bfd716-8665-4a4c-9e2d-6325ba53b3c8&title=InvestitsiiVUkrainuTaVidnovle nniaEkonomiki>. [in Ukrainian].
  8. Huzhva, I. (2023). Yak obezpechyty investycii pid chas vijny. [How to secure investments during wartime]. *Economichna Pravda*. [Economic Truth]. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2023/02/23/697382>. [in Ukrainian].
  9. Nebrat, V. & Korniyaka, O. (2022). Osoblyvosti mehanizmiv capitaloutvorennia ta investuvannya v Ukraini yak chynnyk ryzykiv v umovah vijny ta pisljavoyennoho periodu. [Features of capital formation and investment in Ukraine as a factor of financial risks in times of war and post-war period.] *Grail of Science*, 16, 31–34. DOI: <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.17.06.2022.001>. [in Ukrainian]
  10. Lobunets, T. & Honchar, H. (2022). Osoblyvosti investuvannya biznesu v umovah vijny. [Features of business investment in times of war.] *Scientific Perspectives*, 8(26), 155–164. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-8\(26\)-155-164](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-8(26)-155-164). [in Ukrainian]
  11. Kichurchak, M. (2022). Economichni determinanty ta naslidky vijny v Ukraini: analis na osnovi nepovnyh danyh. [Economic determinants and consequences of the war in Ukraine: analysis based on insufficient data]. *Visnyk of the Lviv University. Series Economics*. 2022. Issue 62, 13-32. DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/ves.2022.62.0.6202>. [in Ukrainian].
  12. Melnyk, T. (2022). Derjavna pidtrymka ta stymuluvannya rozvytku biznesu v umovah vojennoho stanu. [State support and stimulation of business development in Ukraine during martial law]. *Economics, Management and Administration*, No 2 (100), 3–11. [in Ukrainian].
  13. On Investment Activity. Law of Ukraine. Current version as of October 10, 2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>.
  14. State Statistics Service of Ukraine. Official website. URL: www.ukrstat.gov.ua.
  15. National Bank of Ukraine. Official website URL: <https://bank.gov.ua>.
  16. Matkovsky, S., Hrynkevych, O., Sorochak, O., Halkiv, L. & Prokopovych-Pavlyuk, I. (2013). *Statistics of enterprises: textbook*. Kyiv: Alerta, 2013. 560 p. [in Ukrainian].

INVESTMENTS IN THE SYSTEM OF SOCIAL AND ECONOMIC SECURITY FACTORS AND RECOVERY OF THE UKRAINE REGION ECONOMIES

Olha Hrynkevych¹, Vasyl Bunyak², Svitlana Kvak³, Vasyl Hrynkevych⁴

^{1; 2; 3} *Ivan Franko National University of Lviv,
18 Svobody Ave., Lviv, 79008,*

¹*e-mail: olha.hrynkevych@lnu.edu.ua; ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-8646-8119>*

²*e-mail: vasyb.bunyak@lnu.edu.ua; ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3870-5044>*

³*e-mail: svitlana.kvak@lnu.edu.ua; ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5104-0617>*

⁴*Lviv Institute of PJSC «Interregional Academy of Personnel Management»,
29 Mazepy Str., Lviv, 79059,*

e-mail: wgrynkevych@gmail.com; ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6247-2850>

Abstract. The article is devoted to the regional peculiarities of the investment activity in Ukraine as a factor of social and economic security in martial law conditions and in the reconstruction period.

The article aims to determine the features of the investment potential of Ukraine regions based on indicators of investment activity in the pre-war period, as well as the need to restore and develop the socio-economic infrastructure that was destroyed during Russian aggression.

In preparing the article, methods of desk research, analysis, synthesis, and comparison, statistical methods of dynamic analysis, multidimensional ranking, and integral evaluations were used.

Information sources for the investment activity assessment in Ukraine are systematized, considering the regional context and restrictions on disseminating data in wartime conditions. The main sources for statistical analysis of investment activity in Ukraine are state statistical surveys in the form of reporting and questionnaires of enterprises conducted by the State Statistics Service of Ukraine and the National Bank of Ukraine. Additional data producers on Ukraine's investment climate are state and non-state analytical centers and other institutions, including the Ukrainian Business Association.

An analysis of investment activity in the regions of Ukraine in the pre-war period was carried out based on indicators of capital and direct investments. Conclusions are formulated regarding the features of the regional distribution of investment potential indicators, considering the destruction of the socio-economic infrastructure in connection with Russian aggression. Critically important for the socio-economic security of Ukraine is the preservation of the investment potential of the regions that form the country's industrial potential and can ensure the modernization of the real sector of the country's economy. To develop regional programs for the recovery of Ukraine and attract investments for their implementation, creating an aggregated database on the scale of destruction and other material damage caused to each region of Ukraine in connection with Russian aggression is of great importance.

Keywords: investments, investment activity, socio-economic security, regions of Ukraine, economic recovery, indicators of investment activity.

Стаття надійшла до редакції 24.05.2023

Прийнята до друку 29.06.2023